
Diari Oficial

---

del

Consell General

Núm. 9/2021 - 23 pàgines

Sessió ordinària del dia 15 d'abril del 2021

El dia 15 d'abril del 2021, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 32/2021, que és el següent:

Punt Únic: Preguntes al Govern amb resposta oral, (segons llistat annex).

Un cop oberta la sessió, sota la presidència de les M. I. Sres. Roser Suñé Pascuet i Meritxell Palmitjavila Naudí, Síndica General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Oliver Alís Salguero
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny
M. I. Sra. Alexandra Codina Tort
M. I. Sra. Bernadeta Coma González
M. I. Sr. Ferran Costa Marimon
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sr. Raul Ferré Bonet
M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sra. Eva López Herrero
M. I. Sr. Marc Magallon Font
M. I. Sra. Maria Martisella González
M. I. Sr. Joaquim Miró Castillo
M. I. Sra. Ester Molné Soldevila
M. I. Sr. David Montané Amador
M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sr. Roger Padreny Carmona
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí

M. I. Sr. Josep Pintat Forné
M. I. Sr. Joan Carles Ramos Reboredo
M. I. Sra. Núria Rossell Jordana
M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez
M. I. Sr. Carles Sánchez Rodríguez
M. I. Sra. Roser Suñé Pascuet
M. I. Sra. Susanna Vela Palomares

S'ha excusat l'absència del M. I. Sr. Jordi Font Mariné.

També hi és present el M. I. Sr. Xavier Espot Zamora, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Gallardo Fernández, ministre de Presidència, Economia i Empresa; Jordi Torres Falcó, ministre d'Ordenament Territorial; Víctor Filloy Franco, ministre d'Afers Socials, Habitatge i Joventut; Sílvia Calvo Armengol, ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Verònica Canals Riba, ministra de Turisme i Joan Martínez Benazet, ministre de Salut.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.24h)

La Sra. síndica general:

Bona tarda de nou a tothom.

Punt Únic: Preguntes al Govern amb resposta oral.

Us recordo que segons disposa l'article 131 del Reglament del Consell General, el temps total per substanciar una pregunta, incloent també la rèplica i la dúplica, no pot excedir de vuit minuts, dividits en parts iguals. I que finalitzada la resposta del membre del Govern, si el conseller general que ha formulat la pregunta ho sol·licita, la síndica general li concedirà la paraula per un minut per repregunta, per tal que pugui formular fins un màxim de quatre preguntes estrictament sobre la mateixa matèria.

La síndica general concedirà la paraula per un minut a la resta de consellers generals que ho demanin per tal que formulin fins a dues preguntes estrictament sobre la mateixa matèria. El membre del Govern disposarà per a la resposta del mateix temps.

Alhora, us informo que s'ha presentat una pregunta amb caràcter urgent admesa a tràmit per la Sindicatura.

Procedirem doncs amb la primera pregunta.

Pregunta número 1.

1- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 14 d'abril del 2021, relativa a l'adjudicació de l'App Salut Andorra.

Fou registrada amb el número 347 i s'ha publicat en el Butlletí número 38/2021 del 14 d'abril.

Exposa la pregunta la Sra. Susanna Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies Sra. síndica.

Preguntes que es formulen en relació a l'adjudicació de l'App Salut Andorra.

Vistes les notícies aparegudes en relació a l'adjudicació directa, el passat 25 de febrer, del desenvolupament de l'App Salut Andorra a la mateixa empresa tecnològica que el SAAS havia contractat d'assessora, de forma també directa, en matèria d'eines telemàtiques i solucions digitals per a la gestió de la pandèmia SARS-CoV-2.

Es demana:

Per què no s'ha procedit a convocar un concurs públic per a la contractació dels serveis del desenvolupament de l'App Salut Andorra?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Vela.

Respon pel Govern, Sr. Joan Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Gràcies Sra. síndica.

Bé, el motiu en principi hem utilitzat una via absolutament legal, òbviament amb l'informe preceptiu de la Intervenció General i en base a la Llei de contractació pública, article 54.3 ple criteri d'urgències i especificitat.

Tot i que aquesta App com diu el contracte, s'ha de desenvolupar al llarg dels propers 12 mesos, sí que existeix la necessitat urgent de disposar d'una primera plataforma d'utilitats bàsica en què venen registrades totes les dades de salut respecte a la Covid, sobretot d'immunitat, és a dir els tests serològics, TMA's, PCR's i sobretot estat de vacunació durant el mes de juny. Llavors aquesta contractació requereix que el mes de juny se'ns entregui aquesta primera utilitat. És per aquest motiu que es va utilitzar el procediment d'urgència i especificitat.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Martínez Benazet.

Per la rèplica, Sra. Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies Sra. síndica.

El 23 de juliol de l'any passat, el Servei Andorrà d'Atenció Sanitària feia pública l'adjudicació definitiva de la contractació directa del servei d'assessoria en matèria d'eines telemàtiques, tecnologia i solucions digitals per a la gestió de la pandèmia SARS-CoV-2 a l'empresa Universal Projects and Tools, S.L. (Universal Doctor) pel preu de 2.000 euros al mes (impostos indirectes no inclosos) amb un termini d'execució del 6 de maig fins al 31 de desembre del 2020.

Més tard es torna a adjudicar, amb la mateixa modalitat de contractació dels mesos de gener al 31 del 2021. Aquest cop el preu per aquesta assessoria són 54.000 euros, és a dir, per donar el mateix servei es va passar de 2.000 euros al mes a 4.500 euros al mes.

Ens agradaria doncs que Govern justifiqués què fa que el mateix servei es doblés de preu?

El 25 de febrer, s'adjudicava per via directa la contractació del desenvolupament de l'App Salut Andorra a la mateixa firma que està assessorant el SAAS en matèria de solucions digitals per la quantitat de 90.000 euros i segons l'Edicte amb un termini d'execució de 14 mesos.

Aquesta vegada, s'advoca a l'article 54.3, -com ha dit ara el ministre-, de la Llei de contractació pública, per poder-ho contractar.

No és la primera vegada que ens trobem amb un procés similar. Aquest article habilita l'adjudicació directa quan "els contractes es consideren de caràcter sensible i que corresponen a encàrrecs concrets de ministres relatius a una matèria de la seva competència que té incidència en les directrius i decisions polítiques que determinen els objectius estratègics del Govern".

La Intervenció General de Govern, ha posat de manifest en altres ocasions, com en les observacions que va fer a l'adjudicació directa d'A2 Security Assessors, el 2 de desembre del 2019, que era "recomanable" amb aquest tipus de forma i modalitat de contractació, "la consulta almenys de dos empreses o professionals amb capacitat d'executar el contracte" i considerava que "s'hauria d'haver sol·licitat més ofertes per tal de complir amb els objectius d'economicitat i eficiència de la despesa pública, regulats als articles 36 i 38 de la Llei general de finances públiques".

Havia demanat o no el SAAS més ofertes al respecte?

Si és no, ens tornem a trobar amb una adjudicació que no compleix amb aquests criteris d'eficiència i economicitat de la despesa pública.

Voldria demanar a Govern, què té de sensible el contracte de serveis per desenvolupar una eina digital, com una App, una incidència, i quines són les directrius polítiques que determinen els objectius estratègics de Govern? Si una App doncs determina tot el que acabo de dir.

Com va manifestar ja un mitjà es tracta de ser "Art i part", sense cap mena de concurs?

Aquest és el principi, la base de la queixa de diferents empreses del sector de les noves tecnologies, que no estan gens d'acord amb el procés d'adjudicació.

Una eina que se suposa, ha de recollir l'historial de tots els pacients del Servei Andorrà d'Atenció Sanitària (SAAS) i que, d'entrada, servirà com ha dit el ministre, doncs com a passaport Covid per moure's lliurement, en principi, per tota la Unió Europea.

A banda d'aquesta situació, no entenem per què tenia un caràcter d'urgent donat que es donaven 14 mesos per desenvolupar-la.

D'altra banda, tampoc entenem, és a dir la Unió Europea està plantejant el certificat d'App digital, l'està plantejant també en suport paper, i l'únic que necessitaríem seria un codi de barres. Per tant, no entenem per què necessitem una App de forma urgent.

Considerem que el Govern està fent un ús i abús d'aquesta modalitat de contractació amb l'excusa de la pandèmia, el que "no és massa normal, o almenys no ho hauria de ser i, com a mínim, a priori és poc ètic", per la deontologia professional, que l'empresa que està assessorant el SAAS des de fa mesos, doncs plantegi aquesta solució tecnològica.

Andorra, penso i em sembla que els membres d'aquesta Cambra també ho compartiran amb mi, hi ha moltes empreses, soles o amb consorci d'altres, capaces de desenvolupar Apps d'aquestes característiques, de fet ja ho estan fent i estan portant a terme desenvolupaments complexos i exporten tecnologia a fora de les nostres fronteres.

Així ajudem al nostre teixit empresarial? Tenen una peculiar visió de les coses. Sincerament, no ho entenc i menys en un moment com l'actual.

El passat 19 de març, el meu company conseller, Carles Sánchez, va sol·licitar al Govern informació sobre tot el tema de les adjudicacions, adjudicacions que s'havien de fer de forma directa, de forma urgent, que havien estat publicades al BOPA i aquelles que no havien estat publicades. Estem a l'espera de rebre tota aquesta informació.

Volem recordar avui el que ja vaig expressar en aquesta Cambra, el passat mes de maig.

El 15 d'abril del 2020, el GRECO va advertir en un document, dels riscos de corrupció en el context de la crisi causada per la Covid-19, apel·lant una vegada més a l'establiment de mitjans per lluitar contra la corrupció i per a una bona governança, la transparència i el control de la responsabilitat. Instruments tots ells importants més que mai en les actuals circumstàncies. Com a ciutadans volem que la gestió...

La Sra. síndica general:

Hauria d'anar acabant Sra. Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Sí Sra. síndica.

...volem que la gestió per combatre la Covid-19 i les seves greus conseqüències socials i econòmiques sigui creïble i inspire confiança.

La ciutadania no ho entén perquè el que es vol és transparència i això vol dir donar als ciutadans tots els elements per poder fiscalitzar on va a parar el diner públic.

Defensem que els processos de contractació i d'adjudicació per part de l'Administració han d'obeir estrictament la llei i els principis del control econòmic de la despesa i el principi de transparència.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. consellera.

Per la dúplica, Sr. Joan Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Sí, òbviament s'ha seguit un procés de transparència però per la via d'urgència i especificitat com he dit abans. S'han demanat dos pressupostos més, en total hi han hagut tres pressupostos, una chair play de 108.000 euros, una altra de few laps, 98.000, i el d'Universal Doctor per 90.000 euros.

Òbviament per tant, també hem buscat un criteri d'economicitat, però a més a més aquests altres pressupostos eren empreses que no podien garantir el lliurar ja un document, és a dir un format ja en forma per aquest mes de juny.

Òbviament sí que és cert que amb les negociacions que estem fent amb la Comissió Europea i també amb els països veïns pel certificat verd, doncs es parla de què es podrà lliurar en un format paper amb un codi QR però, aquest codi QR haurà d'anar després a un sistema informàtic que connecti amb totes aquestes dades, és per això que ja des del primer moment, inclús abans de què hi hagués aquesta exigència doncs, es va creure que la millor solució era digitalitzar aquesta informació en forma d'App. Com vostè sap ja abans de la pandèmia un dels objectius més importants del Govern, quant a aspectes de salut, era la digitalització de tota la salut i això està recollit també en l'H23.

Com vostè recordarà que parlàvem de la carpeta personal del pacient. Aquesta carpeta personal del pacient que ha d'incorporar tecnologia d'criptació *blockchain*, doncs aquesta App és l'inici d'aquesta carpeta personal del pacient que era el treball que estava, en part, treballant-hi Universal Doctor, però el desenvolupament d'aquesta App, com dic, és un aspecte molt complex que ha d'estar molt ben relacionat amb totes les informacions que recull tant l'OMS i que requereixen les administracions veïnes, i

que per la seva complexitat tampoc podíem... i per la celeritat de la necessitat de la contractació, no podíem anar a un concurs públic si no haguéssim deixat als nostres ciutadans desprotegits davant d'aquest requeriment per la seva mobilitat que ens podem trobar molt aviat durant aquest proper estiu.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Martínez Benazet.

Iniciem les preguntes. Sra. Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Gràcies Sr. ministre per les informacions.

És a dir, que el SAAS va demanar tres pressupostos. Voldria saber quina va ser l'empresa que va redactar les bases tècniques d'aquest concurs perquè encara que no fos un concurs, entenc que es va convidar a empreses d'Andorra o fora d'Andorra a poder posar damunt de la taula ofertes.

Voldria saber aquestes bases tècniques qui les va elaborar?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Vela.

Sr. Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Sí, òbviament aquestes bases tècniques les va elaborar, i el procés de selecció també, el va elaborar el propi SAAS seguint la seva reglamentació interna. Per tant, no hi ha cap empresa exterior que hagi elaborat aquestes bases tècniques.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Martínez Benazet.

Sra. Vela segona pregunta.

La Sra. Susanna Vela:

Sí, gràcies.

Doncs, entenc que el SAAS va elaborar aquestes bases amb el suport i l'assessorament d'aquesta empresa contractada des de l'any passat perquè sinó, no entenc exactament quina és la feina que fa una empresa d'aquestes categories.

Jo us volia demanar les dades que allotjarà aquesta App més enllà d'aquest certificat verd digital, si és que arribem a temps, perquè teòricament el certificat ha d'estar en funcionament el mes de juny, queda ja molt poc temps, però bé, voldria saber quines dades més allotjarà aquesta App i com s'està tractant tot el tema de protecció de dades compte tingut de la dificultat que tenim els ciutadans per poder consultar les pròpies dades mèdiques i de traçabilitat dels accessos a la nostra Història Clínica Digital.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Vela.

Sr. Joan Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Gràcies Sra. síndica.

Bé, en primer lloc l'empresa aquesta no va participar. Ho va confeccionar el SAAS en base als requeriments també del Govern, en base també a les converses que tenia tant amb la Comissió Europea com amb els països veïns per dotar-nos d'una estructura digital que després ens servís per elaborar aquest document o que aquesta mateixa App servís de document per poder tenir accés a la mobilitat i als requeriments de mobilitat que se'ns exigeixin a través del certificat verd.

Sobre les dades de l'App li puc dir que la carpeta personal del pacient, l'objectiu que tenia és que justament el ciutadà tingui accés a totes les seves dades de salut i, a més a més, que les pugui obrir aquell prestador de serveis sanitaris que ell desitgi i que hi pugui registrar aquella informació que hagi obtingut del pacient.

Per tant, requereix una estructuració per processos de salut que ha de ser propietat única del ciutadà. Això s'està treballant i ja s'han fet reunions amb l'Agència de Protecció de Dades per garantir la protecció d'aquestes dades de cara al ciutadà: ha d'haver-hi un control total del seu ús per part del ciutadà, de l'ús de les dades; ha de tenir d'uns màxims nivells de seguretat i de confidencialitat amb els últims estàndards i ha d'estar preparat per incorporar la tecnologia d'criptació *blockchain*; capacitat per customitzar les dades que permetin mostrar locacions de dades d'immunitat segons exigències internacionals de diferents agents, governs, o esdeveniments i, en aquest sentit com deia, Comissió Europea i OMS.

A més, és un repte innovador. Serà un repte probablement dels més avançats del món quant a dades de salut, i la necessitat de desenvolupar aquesta

eina, que ja dic que té un abast molt ampli i a més requeria que al mes de juny ja tinguéssim a disposició aquestes primeres dades en relació a la Covid.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. ministre.

Sra. Vela, tercera repregunta.

La Sra. Susanna Vela:

Sí, Sra. síndica.

És a dir, que tindrem l'App en funcionament al juny.

Jo us voldria demanar si no ens tornarà a passar el que ens ha passat amb aquella famosa App de contactes, aquella App de rastrejadors que teòricament hauria d'estar en funcionament al mes de novembre de l'any passat, segons ens va manifestar al mes d'octubre en aquesta mateixa Cambra. Per tant, quins mecanismes s'han previst perquè realment aquesta App estigui en funcionament al mes de juny i que pugui incorporar d'entrada, si més no, aquest certificat digital.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Vela.

Sr. Joan Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Moltes gràcies Sra. síndica.

Bé, l'App de contactes vostès saben que la pandèmia és un fenomen canviant del que no tenim coneixement i anem adquirint coneixement al llarg del temps que s'ha anat desenvolupant.

Des del primer dia tothom confiava en què les Apps de rastreig doncs serien la solució de la pandèmia, però finalment cap dels països, almenys del món occidental, ha arribat a implementar-les tot i que sí que vam lluitar per tenir-ne una perquè ens semblava que era la manera de poder optimitzar la feina que està fent en aquests moments per exemple l'Oficina Covid.

Això no va ser així, no van funcionar les experiències que es van fer. Com saben, primer hi va haver el disseny d'una App pròpia andorrana en relació a l'App que desenvolupava concretament Espanya; després es va passar al projecte, un projecte més global en què hi havia grans multinacionals de la informació que estaven introduïdes i, finalment, cap país l'ha utilitzat perquè la seva funcionalitat no ha sigut de cap utilitat contra totes les prediccions que hi havia no per part nostra sinó per gran part del món respecte

a la gestió de la pandèmia. Per tant, no es pot comparar una cosa amb l'altra.

En el cas d'aquesta App doncs, confiem justament que amb aquest procés de contractació i amb les persones que hem designat que tenen un gran coneixement i desenvolupament d'eines d'aquest tipus, per exemple, podem dir que aquesta empresa s'ha connectat i ha treballat en diverses institucions punteres com pot ser l'OMS; va fer l'App "Zero morts" de les mares pels països subdesenvolupats per encàrrec de l'OMS; ha fet diversos projectes també de digitalització com pot ser el COP que està molt en relació i nosaltres hi participem, és la plataforma del projecte "Aptitude" que vostès saben que hi treballen des de França -Occitània concretament-, Navarra, Catalunya i nosaltres, per tant és una persona que té un gran coneixement de desenvolupament d'aquestes eines que són eines molt específiques, no és una App qualsevol que pogués desenvolupar qualsevol altra empresa i aquesta és la confiança que tenim, a part que amb el compromís contractual doncs hi ha aquesta primera entrega al mes de juny d'aquestes primeres utilitats necessàries per poder certificar en quina situació immunitària ens trobem.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Martínez Benazet.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Perdoni, havia aixecat la mà...

La Sra. Susanna Vela:

Sí, perdó.

La Sra. síndica general:

Val, quarta repregunta Sra. Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies Sra. síndica.

Doncs, el que li voldria... i no és una pregunta, li voldria demanar al Sr. ministre si ens podrà facilitar les dades sobre aquesta empresa i també ens podran facilitar com es va convocar a les empreses via... malgrat no sigui un concurs públic, com es va fer arribar tota aquesta informació perquè sí que ens agradaria doncs conèixer tant les característiques d'aquesta App i d'aquesta empresa com també a

quines altres empreses de tecnologia es va convidar a participar en aquest concurs, no podem dir públic però, a participar, a poder emetre ofertes.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. consellera.

Sr. ministre.

El Sr. Joan Martínez:

Gràcies Sra. síndica.

Òbviament li facilitarem totes les dades de contractació d'aquesta empresa, així com el currículum dels membres integrants d'aquesta empresa, amb la seva experiència prèvia, i així mateix també recalcar que l'objectiu no és altre que el que marca la nostra responsabilitat, que és dotar de les eines adequades durant un temps de pandèmia amb la velocitat necessària, amb la qualitat també escaient, perquè tots els ciutadans d'Andorra estiguin ben protegits de la pandèmia i alhora també estiguin ben protegits quan arribi el moment en el qual potser ens demanin una certificació del nostre estat immunitari.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Martínez Benazet.

Pregunta número 2.

2- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez, presidenta suplent del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 31 de març del 2021, relativa a la resolució relativa a encomanar al Govern que analitzi la possibilitat de signar i ratificar les disposicions pendents de ratificació per part d'Andorra de la CSE revisada excepte les contingudes en els articles 18.1, 18.2 i 18.3.

Fou registrada amb el número 285 i s'ha publicat en el Butlletí número 32/2021, del 6 d'abril.

Exposa la pregunta la Sra. Judith Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Gràcies Sra. síndica.

Vist que la síndica general comunicà que el Consell General en la seva sessió del dia 25 de setembre del 2020, exercint les competències que li atribueix

l'article 133 del Reglament del Consell General, havia aprovat la següent resolució:

"Atès que Andorra ha anat fent un esforç progressiu en matèria laboral i de seguretat i salut en el treball, per tal d'anar assolint els estàndards internacionals en la matèria.

Atès que l'any 2004 Andorra va ratificar 79 dels 98 paràgrafs de la Carta Social Europea revisada (CSE), amb el compromís de ratificar-ne més en el futur.

Atès que l'any 2011 es va iniciar un procediment d'avaluació de les disposicions no acceptades de la Carta Social Europea, que es complementa d'un segon informe emès l'any 2015.

Atès que l'Estat andorrà ja va manifestar prop del Comitè Europeu de Drets Socials, estar en disposició de signar les disposicions contingudes en els articles 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 19.2, 19.4 (a i b), 21, 22, 25, 27, 28 i 29.

Atès que la signatura de l'acord d'associació amb la Unió Europea ens requerirà esforços addicionals que han d'elevat l'estàndard en la matèria.

Atès que la situació de la Covid-19 ha modificat, encara que només sigui temporalment, la situació del mercat de treball a Andorra.

VIST que el Consell General, en la Sessió de Debat d'Orientació Política del Govern del dia 25 de setembre del 2020, acordà "encomanar al Govern que analitzi la possibilitat de signar i ratificar les disposicions pendents de ratificació per part d'Andorra de la Carta Social Europea revisada, excepte les contingudes en els articles 18.1, 18.2 i 18.3, com a molt tard el 31 de març del 2021."

Es demana:

Quin és el resultat de l'anàlisi que ha efectuat el Govern al respecte?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Salazar.

Respon pel Govern, Sr. Xavier Espot.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sra. síndica.

Com tots sabem o en tot cas aquells que ens hi hem endinsat més, coneixem la Carta Social Europea Revisada. És un instrument que garanteix els drets econòmics i socials fonamentals de totes les persones en la seva vida quotidiana i que es reuneix en un únic instrument, tant els drets garantits per la carta del 1961 i el seu protocol addicional del 1968 així com els drets i esmenes adoptats per pes parts entretant.

Andorra va signar aquesta Carta Social Europea Revisada el 4 de novembre del 2000 i va entrar en

vigor l'1 de gener del 2000. I en el moment de disposar de l'instrument de ratificació, tal com va ser ratificat pel Consell General, el Principat ja va fer menció d'alguns articles i apartats que li serien aplicables i per tant, d'alguns altres articles i apartats que no li serien aplicables.

D'ençà de l'aprovació de la resolució del que ha mencionat la Sra. Salazar del setembre del 2020, en el marc del debat d'orientació política, és cert que diversos ministeris del Govern han analitzat l'encomana del Consell General. Tanmateix, en el marc del sistema de seguiment i de control establert pel Consell d'Europa, el Comitè Europeu de Drets Socials ja va visitar el nostre país el 14 de novembre del 2019 i en aquell moment i com a conseqüència d'aquesta visita, se'n va derivar el tercer informe relatiu, precisament i específicament, a les disposicions que no havia aprovat Andorra. És un informe del 29 d'abril del 2020 i aquest informe analitza precisament la situació d'Andorra en relació a aquestes disposicions pendents d'acceptació que vostè a enunciat.

En tot cas, de l'informe es desprenen unes conclusions que, com he comentat, han estat objecte d'anàlisi per part del Govern, no només perquè així ho requereix el Comitè Europeu de Drets Socials, sinó també perquè hi havia l'encomana del Consell General. I fruit d'aquesta anàlisi el que es desprèn és que Andorra estaria en disposició d'adoptar certes o, fins i tot, diverses o moltes de les disposicions que queden pendents a dia d'avui, ja que el propi comitè en aquest tercer informe que he enunciat reconeix els esforços que ha fet el nostre país per adequar en els darrers anys la legislació social vigent i fer-la compatible amb les exigències de la Carta Social Europea i, particularment, doncs, al paquet de lleis laborals que vam aprovar la passada legislatura gràcies al suport de Demòcrates i de Liberals.

Dit això, el Govern també és conscient del procés de replantejament, doncs, que ara mateix en el qual està endinsat el Consell d'Europa del sistema de monitoratge dels convenis adoptats, i no només el Consell d'Europa, sinó també d'altres organismes internacionals, inclosos, per exemple, les Nacions Unides. I aquest replantejament s'està produint a nivell global atès l'elevat nombre de convenis internacionals que s'han anat adoptant en els darrers anys per millorar, evidentment, la vida dels ciutadans i les ciutadanes del món, però que també van acompanyats, com vostès saben, d'una sèrie de mecanismes de supervisió que han de garantir la implementació correcta d'aquests convenis. És a dir, està molt bé signar i ratificar convenis, però evidentment, hi ha d'haver la garantia que després s'implementaran degudament o, en tot cas, un país

serios ha de tenir la garantia que després s'implementaran correctament. I és el cas d'Andorra.

Com vostès saben també, molts convenis o acords parcials relatius als drets humans i particularment també la Carta Social Europea Revisada comporten gairebé sempre la creació d'un comitè d'experts encarregat de supervisar el compliment de les disposicions del conveni en l'estat part. Els hi estalviaré, doncs, l'enunciat de tots els convenis i comitès dels quals forma part Andorra i la tasca feixuga que això suposa, però com vostès saben, doncs, són molts.

En tot cas, en el marc d'aquest sistema o d'aquest replanteig del sistema de monitoratge que afecta al Consell d'Europa i les pròpies Nacions Unides també, la Carta Social Europea Revisada ha estat objecte d'una atenció especial en aquesta anàlisi del nou model de monitoratge, ja que l'obligació establerta normalment per cadascun dels convenis de revisió periòdica i d'anàlisi periòdica cada quatre anys, en el cas de la Carta Social Europea Revisada encara és més exigent, perquè és anyal, i vostè ho sap prou bé, Sra. Salazar, perquè ha col·laborat en molts dels informes que s'han redactat.

Per tant, són molts ja els estats que han mostrat les dificultats per donar un seguiment idoni a aquests instruments ens els terminis marcats pel Consell d'Europa. I malauradament Andorra que és un país petit, doncs, per tant, amb uns recursos limitats també es veu afectada pel que podríem anomenar i que s'entengui bé la paraula, un excés de monitoratge i seguiment.

Per tant, tenint en compte tot plegat, i aquesta explicació la faig per aquests motius, crec que malgrat està en disposició d'aprovar certes de les disposicions de la Carta Social Europea Revisada que Andorra no va ratificar i que ara té pendents, per tant, de ratificació, des del Govern creiem, doncs, que és prudent, que és oportú, que és adequat posposar aquesta signatura i ratificació posterior a la finalització dels treballs en curs, precisament i a la presentació de la proposta concreta sobre el mecanisme de monitoratge revisat i particularment la revisió d'aquest mecanisme de monitoratge pel que fa a la Carta Social Europea Revisada.

Un cop fet això, creiem, doncs, que serà en major mesura i amb millor criteri que estarem en disposició d'avançar en aquesta signatura i ratificació per bé que la tasca d'anàlisi de fons i de forma ha estat feta.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. cap de Govern.

Per la rèplica, Sra. Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Molt breument, d'entrada ens preguntem si la tasca ha estat feta, per què no se'ns tramet? Quan a demés nosaltres instem a aquest estudi en el marc del debat d'orientació política, i a demés amb el context que ja es va encomanar un estudi d'aquestes característiques en el marc de la legislatura passada, quan a proposta del Partit Socialdemòcrata es va fer un debat monogràfic en assumptes d'afers socials. I la consellera Bonet ja es va aprovar... és a dir la Cambra ja va aprovar una resolució proposada per la consellera Bonet en aquest sentit. I doncs, han passat sis mesos que vam acordar entre els grups parlamentaris com a espai de temps raonable, tenint en compte que ja hi havia una encomana que no havia estat atesa des de la legislatura passada, i ens preguntem, insisteixo per què no se'ns tramet la informació en el termini si a més ja està feta?

En segon lloc, i al fil del que ens explicava ara mateix Sr. cap de Govern, i sent conscient perquè quan s'ha viscut des del costat de treballador públic, s'és realment conscient de la càrrega que comporta la supervisió de les ratificacions dels convenis internacionals, però entenem que aquesta càrrega és encara o es planteja, es preveu encara pitjor a partir de la signatura del futur acord d'associació, ja que nombrosos annexes obliguen a crear mecanismes de retorn constants de dades i de requeriments a la Unió Europea respecte de les directives que hem de transposar en l'ordenament intern. I doncs és cert que hi ha una càrrega però potser s'hauria de preveure des de Govern altra forma de funcionar també perquè la càrrega no està lluny d'alleugerir-se, ans al contrari, ens trobarem en el marc d'un acord ratificat amb la Unió Europea amb una càrrega encara superior.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Salazar.

Per la dúplica, Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Bé de fet doncs la resolució del Consell General el que deia era encomanar al Govern que analitzi la possibilitat de signar i ratificar les disposicions que vostè ha enunciat. No afegir ni retre comptes o entregar l'informe corresponent al Consell General, però en tot cas vostè avui m'ho demana i per tant evidentment no tenim cap tipus d'inconvenient en

fer-li arribar. Jo crec que el tercer informe que va elaborar el propi Comitè Europeu de Drets Socials quan ens va visitar, ja era una base sòlida en aquest sentit, i a més a més doncs per part del Departament d'Afers Socials per un costat i del Departament d'Ocupació i Treball per un altre costat, perquè vostè sap doncs que hi ha una sèrie d'articles i apartats no ratificats que afecten un departament o l'altre, ja s'ha fet el corresponent informe amb una resposta taxativa sobre si estem en disposició o no estem en disposició de ratificar aquests articles. Per tant no hi ha cap problema en fer-li arribar i doncs en seguiment a la seva petició, així ho farem.

Pel que fa a la qüestió o a la menció que ha fet de l'acord d'associació o al fet doncs de què evidentment comportarà més càrrega a nivell d'implementació d'acords internacionals o de mecanismes de supervisió i de seguiment d'aquests acords internacionals, estic d'acord totalment amb vostè, però és que jo no he parlat de què nosaltres ara no volguéssim ratificar aquestes disposicions perquè això ens suposa a nosaltres un càrrega excessiva. No ho parlava des de la perspectiva andorrana. El que estava dient és que precisament tots els països que formem part del Consell d'Europa i que han ratificat algunes o altres disposicions de la Carta Social Europea revisada, s'han queixat del feixuc que és el sistema de seguiment i de monitoratge d'aquesta Carta Social Europea revisada. I justament s'ha iniciat un procés de revisió d'aquest sistema, que en principi haurà de durar aproximadament dos anys, i entenem doncs que és prudent esperar a disposar diguem de tot el marc regulador d'aquest nou procés implementat per decidir si fem un pas endavant en la ratificació de les disposicions que falten. Això és completament independent de la necessitat compartida amb vostès i que nosaltres també evidentment defensem, d'adaptar les estructures administratives del nostre govern i de les nostres institucions en termes globals per estar molt més preparats i formats a l'hora de poder integrar no només el cabal que es derivi dels convenis internacionals que anem signant i que hem signat, sinó també molt particularment el cabal que es derivi del futur acord d'associació. I de fet vostè sap que...

La Sra. sòndica general:

Hauria d'anar acabant Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

...aquest és un dels objectius de la creació de la secretaria d'Estat d'Afers Europeus, precisament preparar les estructures administratives necessàries per poder implementar degudament aquest cabal

comunitari si algun dia doncs tal com nosaltres o desitgem, s'acaba ratificant un bon acord d'associació pel nostre país.

Gràcies Sra. sòndica.

La Sra. sòndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Per les repreguntes....

Els consellers que estan prenent part en les sessions en aquest moment, intentin parlar el màxim possible amb el micro perquè els consellers de l'última fila tenen alguna dificultat per sentir, simplement.

Gràcies.

Sra. Salazar, primera repregunta.

La Sra. Judith Salazar:

Sí, gràcies Sra. sòndica.

Voldria que m'ho acabés de precisar Sr. cap de Govern. Vostè entén que es dona satisfacció a l'acord que es va assolir en aquesta Cambra si s'analitza per part del Govern i no es dona resposta als grups parlamentaris que ho varen proposar?

Gràcies Sra. sòndica.

La Sra. sòndica general:

Gràcies Sra. consellera.

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Entenc que sí perquè el Reglament del Consell General no estableix, i en tot cas el propi contingut de la resolució que va aprovar el Consell General no estableix l'obligació subsegüent de retre comptes o d'entregar aquest informe al propi Consell General. Però li repeteixo, no pretenc fer polèmica d'aquesta qüestió. És a dir, no hi ha cap mena d'inconvenient en fer-li trasllat d'aquest informe. Per tant doncs avui que m'ho sol·licita, per primera vegada doncs nosaltres amb molt de gust li farem arribar aquesta informació.

Gràcies Sra. sòndica.

La Sra. sòndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Alguna repregunta més....

D'acord.

A petició de la consellera que ha efectuat la pregunta i amb l'acord de tots els membres de la Cambra, procedirem ara a la pregunta número 5.

5- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez, presidenta suplent del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 6 d'abril del 2021, relativa ambdues recomanacions, de França i Espanya, relatives a la nacionalitat/dret de vot, en el marc de l'avaluació d'Andorra en l'Examen Periòdic Universal de les Nacions Unides.

Fou registrada amb el número 300 i s'ha publicat en el Butlletí número 32/2021 del 6 d'abril.

Exposa la pregunta, la Sra. Judith Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Gràcies Sra. síndica.

Vista la recomanació número 25 formulada per França en el marc de l'Informe del Grup de Treball sobre l'Examen Periòdic Universal que diu:

“Modificar la legislació per a què s'ajusti al Conveni Europeu sobre la nacionalitat, en particular pel que fa al període de residència necessari per a l'adquisició de la nacionalitat andorrana i per permetre adquirir la doble nacionalitat.”

Vista la resposta andorrana, al respecte de la recomanació francesa indicada en el paràgraf anterior, en la que es diu:

“Es pren nota.”

Vista la recomanació número 52, formulada per Espanya en el marc de l'Informe del Grup de Treball sobre l'Examen Periòdic Universal que diu:

“Seguir estudiant mesures per a ampliar els mecanismes de participació pública, especialment en relació amb el dret de vot, a fi que un major nombre de residents a Andorra puguin participar més activament en la vida política en el futur”.

Vista la resposta andorrana, al respecte de la recomanació espanyola indicada en el paràgraf anterior, en la que es diu:

“S'accepta parcialment. Andorra fa una distinció entre la participació pública i política. Recentment ha creat nous mecanismes de participació ciutadana oberts a tots els habitants del país. En aquest sentit s'accepta la recomanació, pel que fa a la participació pública però no a la política.”

Es demana:

Pot el Govern aprofundir en els arguments que fonamenten les dues respostes andorranes al respecte de les recomanacions indicades?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. consellera.

Respon pel Govern, Sr. Xavier Espot.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sra. síndica.

Avui fem, en tot cas un tros de Consell de preguntes farem un monotemàtic de multilateral. En tot cas potser per contextualitzar una mica doncs la pregunta de la Sra. Salazar, explica molt breument que l'examen periòdic universal és un mecanisme del Consell de Drets Humans, en aquest cas de les Nacions Unides. Fins ara parlàvem del Consell d'Europa que té precisament també, com tots els mecanismes similars d'aquests organismes internacionals, millorar la situació dels drets humans sobre el terreny, i en aquest cas, en cadascun dels 193 estats membres de les Nacions Unides. Mitjançant aquest mecanisme el que es fa doncs és que s'analitza la situació dels drets humans d'aquests 193 estats membres cada quatre anys. Per tant doncs, enllaça amb el que deia abans, que normalment aquests mecanismes de supervisió són cada quatre anys llevat del de la Carta Social Europea revisada, que és cada any.

En tot cas, Andorra va participar al primer cicle de l'examen periòdic universal el 3 de novembre del 2010. El segon cicle el 2 de febrer del 2015, i el tercer cicle el 5 de novembre del 2020.

Les recomanacions rebudes o que es poden rebre per part dels estats poden ser de diferent tipologia, sempre evidentment dins del context de la protecció i l'impuls de les polítiques relatives als drets humans, i els estats revisats... -i crec que és important assenyalar-ho- són lliures, perfectament lliures d'acceptar, rebutjar o acceptar parcialment les recomanacions que es realitzen. Evidentment les recomanacions acceptades, o parcialment acceptades impliquen un compromís si ets un Estat seriós, i enllaço també amb el que deia abans, impliquen un compromís per part de l'Estat revisat de fer front al mecanisme de l'UPR i, per tant, a una supervisió després posterior d'aquest compromís i, per tant, els estats el que hem de fer és implementar aquest compromís de cara al proper cicle de revisió.

De la mateixa manera, les recomanacions també es poden rebutjar, i la fórmula habitualment emprada és aquesta fórmula que vostè deia de “es pren nota”, per tant, quan es diu “es pren nota” vol dir que aquesta recomanació *sine die* o, en tot cas, fins que torni a ser formulada i es replantegi la decisió de l'Estat és de ser rebutjada. D'acord?

Les recomanacions... També penso que és important dir que les recomanacions relatives al dret de

participació pública, i política, i relatives a la nacionalitat han estat molt puntuals en els tres processos de revisió de l'UPR -de l'examen periòdic universal- en els quals Andorra s'ha sotmès. És veritat que França va presentar una recomanació relativa a la nacionalitat al 2015 similar a la presentada al 2020 i ambdues van ser rebutjades per Andorra sota la fórmula de "es pren nota" per motius obvis tenint en compte quin és el nostre marc constitucional i legal, i quin és el posicionament al respecte d'aquestes qüestions per part no només del Govern sinó també de la majoria parlamentària que li dona suport.

Només precisar que en quant a la participació pública i política, Suècia al 2010 i Espanya al 2020, són els dos únics països que han fet recomanacions al respecte. La recomanació del 2010 va ser rebutjada, vostè ho ha dit abans, però la del 2020 ha estat parcialment acceptada ja que conté una part relativa a la participació pública que aquesta, com vostès saben, ja s'està treballant; fins ara no s'estava treballant, al 2015 en tot cas no s'estava treballant però al 2020 sí des d'aquesta Secretaria d'Estat d'Igualtat i Participació ciutadana de nova creació, però es va deixar clar que es rebutjava la part relativa a la participació política.

Si li sembla potser respondré més concretament a les preguntes que em formuli posteriorment, però en tot cas em semblava interessant en aquest primer torn de paraula de fer aquest exercici de contextualització.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. cap de Govern.

Per la rèplica, Sra. Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Bé, li reprenc les paraules quan parla de multilateralisme, i ara estem assistint a un context de pandèmia mundial on intentem cercar consensos sobretot amb els estats veïns i aquest multilateralisme sembla que no ha donat tots els fruits que esperàvem que donés, per tant, ens preguntàvem més enllà de què lògicament sabem que no és una proposta política que ni la majoria ni el Govern comparteix, i malgrat nosaltres la nostra obligació perquè sí que forma part del nostre ideari polític sostingut en el temps, és a dir, no és d'ara, insistentment estem reclamant l'adquisició a estàndards pel que fa a l'adquisició de la nacionalitat amb la rebaixa, ho hem fet amb programes polítics, amb actes a dintre de la Cambra parlamentària intentant que hi hagi rebaixes progressives malgrat el nostre projecte és arribar a

l'estàndard habitual que és l'adquisició per naturalització al cap de deu anys.

Sí que pensem que hauríem potser de fer una reflexió justament pel que fa a aquest multilateralisme i entendre que viure... no entendre-ho com una pèrdua de sobirania sinó com una atenció a un món que està globalitzat i on estructures, comitès internacionals, estructures supranacionals com pot ser la UE prenen decisions que els estats incorporen als seus ordenaments i que en cap cas els entenen com pèrdues de sobirania sinó com acció coordinada global i sí que ens plantejaríem si el Govern analitza, o estudia, o es planteja en algun moment que el fet d'atendre aquests requeriments internacionals ha de ser bo pels ciutadans d'aquest país quan som nosaltres els que anem a demanar perquè també corresponem atenent a les demandes que ens fan en aquest cas i principalment els estats veïns.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. consellera.

Per la dúplica, Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sra. síndica.

Miri Sra. Salazar, jo penso que hem d'introduir algunes precisions al que vostè ha manifestat. Aquí no hi ha cap requeriment internacional en el sentit ni que reduint els anys per accedir a la nacionalitat andorrana, ni de què aixequem la supressió de la... aixequem la prohibició de la doble nacionalitat, o que implementem el vot dels residents a les eleccions locals.

Estem parlant de recomanacions puntuals que alguns països han fet en el marc de l'examen periòdic universal, d'acord? Per tant, jo crec que això és important dir-ho.

Evidentment, aquest Govern -i crec que ho ha demostrat àmpliament i la majoria parlamentària que li dona suport, i m'atreviria a dir fins i tot la unanimitat d'aquesta Cambra-, sempre hem apostat pel multilateralisme, pel treball incansable i exemplar davant els organismes internacionals, i per la resolució pacífica de conflictes, jo crec que això no fa cap mena de dubte. Les temàtiques que ara estem abordant crec que queden una mica fora d'aquests valors superiors que tots defensem. I evidentment nosaltres des d'aquesta perspectiva estem perfectament alineats amb la necessitat d'adequar-nos i fins i tot superar-los, perquè també crec que s'ha de dir, no sempre ens hem de fixar o no sempre s'han de fixar vostès en allò que des del seu punt de vista no

assolim, sinó que de tant en tant estaria bé que posessin de manifest quins són els aspectes que de vegades estem superant amb escreix en relació a la majoria de països, o la mitjana de països, però adequar-se als estàndards internacionals no vol dir mimetitzar el que fan altres països, la idiosincràsia dels quals és completament diferent.

A mi no em serveix que vostès em diguin que un país de 50, de 60 o de 80 milions d'habitants de 400.000 KM2 amb un 10% de població no nacional són els països en els quals ens hem d'emmirallar a l'hora d'implementar aquest tipus de recomanacions... M'entén el que li vull dir? I això no vol dir que tinguem por de perdre la nostra sobirania, evidentment que no tenim por de perdre la nostra sobirania. Si nosaltres realment tinguéssim una visió ostracista de les relacions internacionals i creguéssim que ens hem d'arreglar en nosaltres mateixos, evidentment ni haguéssim fet l'aposta pel multilateralisme que estem fent, no acolliríem la setmana que ve la Cimera Iberoamericana, ni seríem un dels alumnes avantatjats de molts fòrums internacionals, i no seríem europeistes com som en la negociació i en l'aposta forta que estem fent...

La Sra. síndica general:

Ha d'anar acabant Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

...per l'Acord d'associació amb la Unió Europea.

Ara bé, creure en el multilateralisme, creure en la resolució pacífica de conflictes, creure en la promoció i en l'excel·lència en la implementació dels drets humans fora de les nostres fronteres i dins de les nostres fronteres, no vol dir mimetitzar aquelles solucions que en determinats àmbits concrets adopten alguns països i que crec que no són exportables al nostre país. I si vol després, si tinc una mica més de temps doncs, li explicaré per quins motius concrets crec que aquestes tres qüestions no es poden implementar a Andorra tal i com estan implementades a França, a Espanya, a Suècia o a qualsevol altre país que ens pugui fer aquesta recomanació des de la seva perspectiva i des de la seva visió molt pròpia i molt legítima d'altra banda.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Iniciem les repreguntes.

Primera repregunta, Sra. Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Sí, abans de la repregunta permeti'm un petit comentari al fil de la resposta que ens donava el cap de Govern ara mateix.

Bé, jo parlava de requeriments, vostè parla de recomanacions d'alguns països i entenem que estem parlant de les recomanacions franceses i espanyoles, vull dir, no descontextualitzem. Són els estats veïns directes ja que són els que anem a trucar a la porta quan ens fa falta alguna cosa.

Doncs, per tant dir que recomanacions no es fan amb valors essencials que afectin els drets humans. Quan parlem de drets polítics em sembla molt dir.

En tot cas, jo crec que aquesta és la diferència essencial perquè vostè ens interpel·lava i ens deia a veure quan es fixen amb el que assolim i no amb el que ens falta. I situaria aquesta visió amb l'eix essencial de diferència entre conservadors i progressistes.

Vostès estan contents del que hem fet, nosaltres continuem mirant d'avançar, perquè el que està clar el que ens dona la sensació és que Andorra no avança a prou bon ritme com podria fer-ho...

La Sra. síndica general:

Hauria de formular la pregunta, Sra. Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Sí, insisteixo, potser és una qüestió de visió progressista.

Al fil del que ens deia el Sr. cap de Govern, sí que li donaré l'oportunitat que ens expliqui que, i de fet aquest era el motiu de la pregunta, que ens aclareixin quina és la posició del Govern pel que fa a l'adquisició dels drets polítics, en aquest cas francesos i espanyols, tenint en compte el gruix d'immigració que rebem dels dos països, i quina és la posició Govern-majoria pel que fa a aquest avançament amb els drets polítics de dos grups principals d'immigrants que tenim al nostre país.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Salazar.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Miri, què vol que li digui! Si vostè es vol auto denominar progressista, a mi em sembla molt bé. Però jo no em qualificaria ni em considero una persona conservadora, i menys en l'àmbit de les relacions

internacionals. Jo crec que si fa una anàlisi dels plantejaments que en l'àmbit multilateral fan dirigents polítics considerats conservadors del concert mundial, podrà comprovar que no són massa comparables al que té aquest Govern i de la majoria que li dona suport.

Des d'aquest punt de vista, jo crec, doncs, que la nostra implicació en la promoció i en la defensa dels drets humans en la resolució pacífica de conflictes en totes les temàtiques vinculades a l'agenda 2030 i els objectius de desenvolupament sostenible, crec que ens atansaríem més al qualificatiu de progressistes, com a mínim en aquest àmbit, que al de conservadors.

Altra cosa és que constantment es vulgui esborrar del mapa tot allò que ens caracteritza o ens fa diferents. I això no és progressisme, això és renunciar a les seves pròpies arrels. Es pot estar perfectament ancorat en les seves arrels i al mateix temps ser progressista i voler progressar i voler millorar les condicions de vida i la qualitat de vida dels ciutadans i de les ciutadanes, no només del nostre país sinó de tot el món.

I és d'aquesta manera que crec que nosaltres ens definim.

En tot cas, li deia renunciar a tot allò que ens fa diferents o específics, que no vol dir millors, diferents o específics, evidentment això està molt encadenat en aquests debats dels quals estem parlant.

Vostè, la qüestió per exemple de la doble nacionalitat o del dret de vot o del dret de participació pública, el sufragi actiu i passiu dels residents a les eleccions comunals, la d'albirar o la d'analitzar des de la perspectiva pròpiament andorrana, on els andorrans no són més que la meitat de la població. Evidentment, aquest paradigma o aquesta premissa no té res a veure amb la de la majoria de països europeus, on la majoria aclaparadora dels seus residents són nacionals, d'acord. Per tant, i això ho hem intentat explicar molt bé, i crec que avui potser no toca endinsar-se en debats tan profunds i que mereixen, diguem, una anàlisi detallada. Però evidentment, la doble nacionalitat no tindria el mateix impacte en el cas d'Andorra que el que pot tenir en el cas d'Espanya o de França. M'entén? Que vostè a Espanya o a França permeti la doble nacionalitat, no desvirtua la pròpia consideració de la nacionalitat espanyola. Perquè al final el percentatge de persones que a Espanya o a França tindran la doble nacionalitat...

La Sra. síndica general:

Hauria d'anar acabant Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

...seran un 5 o un 10%. En canvi aquí si permetem la doble nacionalitat, serem un 90% de persones amb doble nacionalitat, perquè tothom més o menys té orígens o té mecanismes d'accés a altres nacionalitats que no siguin l'andorrana. I en què es convertirà la nacionalitat andorrana? Amb una cosa merament testimonial, amb una cosa simbòlica, amb una cosa que al darrera no tindrà absolutament cap tipus de drets palpables inherents a la mateixa.

I és en aquest sentit que jo crec que hem de defensar les nostres arrels sense que això sigui considerar-se superiors o millors.

I li faré una altra pregunta. Ja li vaig fer al Sr. Pere López a la passada legislatura. Quan vostès s'apressen a defensar que concedim el dret de vot als residents espanyols, francesos o portuguesos, per donar els tres exemples més majoritaris del nostre país, a les eleccions locals, volen dir que abans de dir això i d'exigir-nos això, ja que últimament, doncs, fan tants viatges, no haurien d'exigir als altres països que reconeguessin el mateix en el cas dels andorrans? Perquè que jo sàpiga, vostè o jo...

La Sra. síndica general:

Vagi acabant Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

...com andorrà, si resideixo a Barcelona, si resideixo a Tolosa o si resideixo a Lisboa, no tinc constància que com a ciutadans no comunitaris puguem votar a les eleccions locals.

Per tant, potser que això ho analitzem des d'una perspectiva global, i no sempre des d'aquesta perspectiva d'auto flagel·lar, per dir-ho d'alguna manera. I és a allò que em referia abans.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Sra. Salazar, segona repregunta.

La Sra. Judith Salazar:

Bé, doncs, Sra. síndica, si em permet no formularé repregunta, però sí que voldria contestar a les que el Sr. cap de Govern m'ha interposat.

En primer lloc, vostè em preguntava si en un país on el 90% de la gent podria tenir accés a la doble nacionalitat, en què quedaria la defensa de les nostres arrels i en què convertiríem la nacionalitat andorrana? D'una banda, li he de dir que l'exercici, la

dobles nacionalitat es regula i es modula legalment. La qual cosa vol dir que la majoria de països que permeten la nacionalitat múltiple, regulen l'exercici d'una sola nacionalitat pel que fa al dret a vot. El que aquí estem parlant és d'un procés d'integració d'aquells immigrants que ens arriben que adquireixen el dret a poder tenir la seva nacionalitat i que no l'usen. Per què? Per una qüestió, molt sovint emocional, no volen renunciar a la que tenen d'origen, sense que això s'hagi de revertir, perquè podem modular-la per llei.

I d'altra banda vostè em preguntava que ja li havia preguntat al Sr. López, la legislatura passada, si en tinc coneixement que això passi a països com a França i a Espanya. I jo pel poc que conec de la matèria, el que em sembla conèixer és que això forma part de processos de reciprocitat. És a dir, ningú ens reconeixerà els nostres nacionals que resideixen en un país estranger el dret a vot a unes eleccions locals, si nosaltres no fem el mateix. Per tant, és un procés que hem de poder demanar la reciprocitat, perquè normalment funciona i s'atorga als països amb criteris de reciprocitat.

Per tant, no em sembla un argument per poder negar el vot als residents a les nacionals, que no oblidem que sí que els obliguem a contribuir, a impostos, despeses, etc., a nivell local...

La Sra. síndica general:

Hauria d'anar acabant Sra. Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Sí, gràcies Sra. síndica.

...quan toca deixar-los decidir no ho fem.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Salazar.

Si vol respondre Sr. cap de Govern, però tornarem al format de pregunta, repregunta.

(Se senten veus)

Sí, ara respongui sí, sinó canviarem tot el model de la sessió de preguntes.

El Sr. cap de Govern:

Si vol que faci preguntes faig preguntes, però no, no!

La Sra. síndica general:

Pot fer preguntes.

El Sr. cap de Govern:

De fet volia contestar a la Sra. Salazar, simplement per dir-li que jo, evidentment, emfatitzo i entenc perfectament que hi hagi persones que en la situació actual a Andorra, els costi o els pesi, no decideixin tenir accés a la nacionalitat andorrana perquè no volen renunciar a la seva nacionalitat d'origen. I això és perfectament comprensible.

El que passa és que jo crec que moltes d'aquestes persones també, més enllà dels debats o de les explicacions senzilles o aparentment senzilles, si els hi expliquem la globalitat de la situació, les motivacions d'aquesta prohibició de la doble nacionalitat també ho poden entendre. Perquè no és el mateix, no és el mateix permetre la nacionalitat múltiple en un país com Espanya o França, que és un país, li repeteixo, de 50 o 60 milions d'habitants on el percentatge de persones no nacionals és molt minoritari que en un país com Andorra.

I això no vol dir que haguem d'obligar a aquestes persones a renunciar, jo crec que cadascú fa, diguem, una lliure elecció, i el que és més important, és que més enllà del sufragi actiu o passiu, tots els drets econòmics els tenen reconeguts. M'entén el que li vull dir? Per tant, al final, jo crec que aquí és on havíem d'avançar i on hem avançat significativament. I no sé el Govern Socialdemòcrata que va avançar, vam ser nosaltres a través de la Llei d'inversió estrangera i a través de la llei del 2012, que precisament vam donar plens drets econòmics...

La Sra. síndica general:

Hauria d'anar acabant Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

...des del primer dia de residència a les persones que venen aquí al nostre país. Que es podria fer un pas més enllà? És legítim i és defensable. Jo respecto moltíssim que vostès defensin aquesta posició, vostès tenen el seu plantejament i nosaltres tenim el nostre. I el nostre plantejament a més a més és el que és conforme al text constitucional. I això també s'ha d'explicar. Els debats aquests no són senzills, i canviar alguna cosa d'aquestes característiques no és senzill perquè s'hauria de canviar la Constitució. I si en el moment de la Constitució es va fer el que es va fer, va ser per alguns motius de pes, no per caprici, no per voluntat exacerbada de defensar la sobirania del nostre país, no per un conservadorisme per manllevar la seva paraula injustificada, sinó que es va fer també per unes raons de pes que en aquell moment existien i que des del meu punt de vista encara perviuen. Ara bé, si es vol plantejar aquest debat...

La Sra. síndica general:

Acabi Sr. Espot, si us plau.

El Sr. cap de Govern:

Acabo.

...vostès el que han de fer és promoure una reforma constitucional. De la mateixa manera que si vostès el que volien era permetre el vot dels residents a les eleccions locals, en aquest cas no havien de modificar la Constitució, era tan fàcil com fer-ho constar a la Proposició de llei de modificació de la Llei del règim electoral i del referèndum que van entrar a tràmit parlamentari. Pel que veig no ho van fer, per tant doncs més enllà dels discursos potser els haurien d'acompanyar de fets concrets.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Tercera repregunta Sra. Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Sí, ens podria dir el Sr. cap de Govern qui estableix a la Constitució que té dret a vot al nostre país?

La Sra. síndica general:

Està Sra. Salazar...

Sí.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Els andorrans, Sra. Salazar.

La Sra. síndica general:

Quarta repregunta Sra. Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Entén el Sr. cap de Govern que no podíem proposar-ho a la Proposició de llei de modificació de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum, per què hem de modificar la Constitució? Per permetre el vot als residents?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

De la mateixa manera que entenc que per despenalitzar l'avortament s'ha de modificar la Constitució i vostès no ho van fer. Per tant doncs crec que si en aquell moment no els hi va suposar cap impediment, no entenc per què ara els hi ha suposat, perquè vostès no han tingut cap mena de problema en tramitar determinades iniciatives que donessin compliment als seus legítims anhels electorals, independentment del que establís la Constitució.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Sr. Espot, hi havia una pregunta demanada...

Sr. Sánchez.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies Sra. síndica.

Sr. cap de Govern, estava seguint el seu raonament respecte a l'accés a la nacionalitat i a la doble nacionalitat. Jo li pregunto: no serà millor facilitar l'accés a la nacionalitat andorrana per augmentar els efectius d'Andorrans i tenir així un país amb aquests percentatges de població, amb més població nacional?

I després un comentari també a fer-li. Jo no entenc la nacionalitat com el carnet d'un club tancat. La nacionalitat és un dret que tenen els ciutadans d'aquest país. Li repeteixo la pregunta: no serà millor facilitar l'accés a aquesta nacionalitat per tal d'augmentar en efectius, que és la manera com un país pot sobreviure en l'espai i en el temps?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Sánchez.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Estic absolutament d'acord amb vostè, i si vostè reprèn el Diari de Sessions i els anteriors debats que hem tingut al tomb d'aquesta qüestió, sempre he defensat que justament en allò que ens hem d'esforçar particularment, és per què tenim un nombre tan important de persones que porten més de vint anys de residència al nostre país i han decidit no fer-se andorrans?

Amb aquestes persones hem de treballar perquè aquestes tenen els drets oberts per fer-se andorrans i segurament per motius diversos, no han volgut fer-se andorrans.

Per exemple, per un motiu que hem intentat esmenar aquesta legislatura, que és a vegades un examen feixuc o difícil per segons quins sectors de la nostra població. I en aquest sentit, nosaltres ara el que hem previst és una formació substitutiva d'aquest examen, que està fent precisament que molta gent faci el pas quan abans no el volia fer per por a haver-se de presentar a un examen, o per motius diversos que són perfectament legítims i comprensibles.

Per tant, estic absolutament d'acord amb vostè, i en aquest camí i en aquest treball, evidentment ens hi trobaran i farem allò que sigui necessari doncs perquè cada cop més persones vulguin ser andorranes.

Miri, i això enllaça amb la segona consideració que vostè ha fet, evidentment que jo no penso que la nacionalitat andorrana sigui el carnet d'un club tancat, com no penso que cap nacionalitat sigui el carnet d'un club tancat. Si ho pensés, el que faria doncs és intentar a través de les nostres polítiques restringir l'accés a la nacionalitat o posar traves a l'accés a la nacionalitat. Quan el que li he dit abans és absolutament tot el contrari. I evidentment penso que la nacionalitat andorrana és un dret, però el que penso precisament és que més enllà del sufragi actiu o passiu, pel fet de tenir la nacionalitat andorrana al nostre país, no has de tenir més drets...

La Sra. síndica general:

Vagi acabant Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

...i això és l'important.

I després hi ha una altra consideració que penso que també és rellevant Sr. Sánchez. I està molt bé parlar de drets, però tot té o comporta drets i obligacions. Vostès parlen molt dels drets, i està molt bé, però també hi ha obligacions. Tots els ciutadans i les ciutadanes, andorrans i no andorrans, tenim obligacions. I a vegades hi ha pros i contres, a vegades accedir a la nacionalitat andorrana implica determinades renúncies. Igual que accedir a la nacionalitat espanyola, implica determinades renúncies de determinats esforços. Per tant, dic espanyola com podria dir francesa o de qualsevol altre país. Hi ha països que són molt més exigents a l'hora de filtrar aquelles persones que fan nacionals o no, a través d'exàmens duríssims d'assimilació.

La Sra. síndica general:

Acabi Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Per tant, no vulguem donar la imatge que Andorra és un club tancat i que no permetem que ningú sigui andorrà i que en canvi en els altres països tot és molt fàcil. Crec que això és important també posar-ho de manifest.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Alguna repregunta més Sr. Sánchez...

D'acord.

Procedim ara a la pregunta número 3.

3- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 31 de març del 2021, relativa a les tarifes de FEDA i Andorra Telecom per persones amb menys recursos.

Fou registrada amb el número 287 i s'ha publicat en el Butlletí número 32/2021 del 6 d'abril.

Exposa la pregunta el Sr. Pere López Agràs.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sra. síndica.

En data 23 d'octubre del 2019 vàrem formular la pregunta amb resposta oral al Govern en què demanàvem: "Per què el Govern no ha contemplat ni contempla una substancial reducció de les tarifes de FEDA i Andorra Telecom, almenys per a aquells paquets més bàsics (d'Andorra Telecom) o potències contractades (el cas de FEDA) més baixes?"

Aquella pregunta fou debatuda, fou presentada el dia 7 de novembre del 2019.

Posteriorment vàrem presentar una moció que va ser debatuda i aprovada amb el vot unànim de tots els consellers el 28 de novembre del 2019.

Una moció que cito literalment:

"S'encomanava a Govern que, a través del Ministeri d'Afers Socials, i amb la col·laboració de FEDA i Andorra Telecom, estudiés com les persones amb dificultats econòmiques poden beneficiar-se de tarifes o paquets que s'ajustin a les seves necessitats, sense que els suposi una càrrega administrativa afegida.

S'acordava també aquell mateix dia que el termini de lliurament de l'estudi, el qual s'haurà de lliurar també

als grups parlamentaris, -aquest cop sí que ho especificava-fos com a màxim el 30 de juny del 2020.”

Tres mesos més tard d'aquella data, el 30 de setembre del 2020, vaig tornar a formular una nova pregunta sobre la mateixa qüestió, que va ser debatuda al Consell General el 15 d'octubre de l'any passat, en què demanava:

“En quin estat es trobava l'estudi? I quan estava previst el seu lliurament als grups parlamentaris?

En aquella mateixa sessió es va respondre que la informació seria lliurada breument als grups parlamentaris.

En tot aquest exposat, formularé algun petit canvi en les preguntes que havia formulat, si m'ho permet la Sra. síndica, per quant la primera de les preguntes era:

Quan estava previst que finalment es lliuressin aquests informes, i aquest matí, per ser més exactes, aquest mig matí, doncs finalment la informació ha arribat.

Per tant passo a la segona pregunta que és demanar al Govern quina opinió té de l'activitat parlamentària en general i en concret de les propostes d'acord, les mocions o propostes de resolució que s'aproven en el Consell General? I voldria afegir, ja que he tret una de les preguntes, és: quina consideració dona el Govern el fet que una pregunta, que una informació que s'havia de lliurar el 30 de juny del 2020, s'hagi lliurat avui, 15 d'abril del 2021, -per tant nou mesos i mig posteriorment-, i si em permeten encara doncs, tindria una certa curiositat en saber si la informació que ha arribat aquest matí, ha arribat per motiu de la pregunta que tenim ara, o bé ja estava previst i planificat que la informació fos lliurada el 15 d'abril del 2021.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Respon pel Govern, el Sr. Víctor Filloy.

El Sr. Víctor Filloy:

Gràcies Sra. síndica.

Bé doncs, donaré resposta a la pregunta número 2 tenint en compte que la pregunta número 1 no ha estat formulada.

En aquest sentit, per començar, li manifesto que pel Govern és plenament conscient que el Consell General representa la sobirania popular i expressa la representació mixta i paritària de la població nacional, tal com diu l'article 50 de la nostra Constitució.

El Govern ha tingut sempre el màxim respecte, ja li avanço, pel Consell General. La seva activitat parlamentària, com no pot ser d'una altra manera, les propostes d'acord, les mocions o propostes de resolució així com qualsevol altre tipus de demanda que emani d'aquesta institució, i és plenament conscient i respectuós amb el control que aquesta exerceix des del Govern.

Però efectivament, li he de reconèixer que hi ha hagut un retard en el lliurament per part del Govern de l'encàrrec realitzat per aquest Consell General en data 28 de novembre del 2019, però ni en aquest cas ni en cap altre s'ha d'interpretar aquest retard com una manca de respecte o passivitat del Govern vers les demandes i encàrrecs d'aquest Consell General, sinó que cal circumscriure i tenir en compte la situació excepcional a la que ha tingut que fer front, concretament en aquest cas el Ministeri d'Afers Socials, davant la crisi sanitària i social havent-se de donar una atenció i una resposta prioritària a les demandes de la ciutadania.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Filloy.

Per la rèplica, Sr. López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sra. síndica.

Com deia abans, suposo que el Sr. Filloy ha llegit la intervenció que portava preparada i no ha escoltat les dues preguntes que he afegit en substitució de la primera.

Sí que m'agradaria saber en aquest segon torn, Sr. Filloy, si la informació que aquest mig matí ha arribat ja estava previst que es lliurés el 15 d'abril del 2021, fa bastants dies, o simplement s'ha ampliat la informació atès que avui hi havia sessió de control i que aquesta qüestió estava pendent des de fa nou mesos i mig exactament.

En tot cas, no sabem si després ho sabrem si ha sigut una casualitat però, en tot cas, el que queda clar que és difícil mantenir aquest no respecte al Consell General quan una documentació està pendent des del 30 de juny del 2020 a ser lliurada. Més quan he intentat fer vàries gestions i vàries aproximacions per obtenir aquesta informació abans de tornar a formular una tercera pregunta sobre la mateixa qüestió. He formulat trucades a la consellera Maria Martisella amb la qual vam transaccionar al novembre del 2019 l'acord en relació a aquesta proposta; la Sra. Martisella, també he de dir per dir-ho tot, que m'ha tornat atentament aquestes trucades i jo crec que

també ha fet gestions perquè aquesta documentació arribés en el millor termini possible. Fins i tot es va parlar un dia de tenir una reunió o una videoconferència amb els presidents dels dos consells d'administració, els ministres Torres i Calvó i, finalment tot això ha quedat en res. Per tant, és molt fàcil dir: "Sí es té respecte al Consell General", passa el temps, la informació no s'envia, ni tan sols es donen les explicacions pertinents i el dia que toca la pregunta, doncs per no passar massa vergonya s'envia a mig matí la documentació, a més, sense cap explicació prèvia en relació a la mateixa.

Entendrà que no he tingut temps material d'analitzar la informació. La compartiré amb la resta de grups parlamentaris que no sé si també l'han rebut i, en tot cas, serà un plaer parlar amb la Sra. Martisella perquè no ho tinc del tot clar -he fet una primera lectura molt ràpida- si el que finalment s'ha lliurat correspon al que es va debatre i acordar al mes de novembre del 2019.

No faré més repreguntes perquè em sembla que la qüestió no dona per més, però sí que no puc evitar dir que no em sembla per res una manera seriosa ni respectuosa de treballar en relació al Consell General. I finalment, el més important, perquè finalment la manca de respecte al Consell General és una opció com qualsevol altra política que es pot tenir, però és que a més demostren molt poca empatia envers les famílies andorranes en un moment de crisi i dificultats com el nostre país està experimentant.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Per la dúplica, Sr. Filloy.

El Sr. Víctor Filloy:

Gràcies Sra. síndica.

Sí, per tant doncs, com que hi ha una pregunta relacionada amb el termini de lliurament, efectivament es pot imaginar que des que vostè va fer la pregunta ara fa uns dies no s'ha pogut elaborar aquest informe perquè el tingués avui en mans. Per tant, ja era un informe que ja feia setmanes que és evident que estava preparat.

En tot cas, ja li he dit abans, perquè no vull entrar tampoc en un cercle viciós en relació a aquesta qüestió. És cert que hi ha un retard amb el lliurament d'aquest informe, però tampoc penso jo que seria correcte dir que el no lliurament d'aquest informe a la Cambra ha provocat deixadesa de les persones o famílies que podien gaudir d'aquestes tarifes unificades tant de FEDA com d'Andorra Telecom.

Li faré ràpidament un petit cronograma però, en tot cas, sàpiga que de seguida en el moment que aquest Consell General va demanar que aquesta moció es tirés endavant, en aquest cas concretament FEDA, va decretar una tarifa bonificada passant de 3,3 a 8,8 kilowatts.

Tot seguit, i ja li he dit abans en el context de la resposta, uns mesos després vam començar les negociacions amb aquestes entitats -que recordi que no fan part del Govern però sí que és veritat que són parapúbliques en les quals els presidents també són ministres-, vam engegar el procés de reflexió per tal d'analitzar aquestes tarifes. Això va culminar amb uns convenis que, com vostè sap, es van signar, un concretament al juliol i l'altre al novembre, que a més a més tenen una clàusula retroactiva i que per tant totes aquelles persones i famílies beneficiàries de prestacions socials que tenen dret a aquestes tarifes bonificades tant de FEDA com d'Andorra Telecom i que en poden gaudir retroactivament i, per tant, en aquest sentit el que li estic dient és que les famílies no han estat desateses en aquest sentit. I a més a més, li afegiré dos dades molt importants. És difícil treballar amb aquestes bonificacions perquè ja és sabut que tant Andorra Telecom com FEDA disposen de tarifes molt, molt competitives. En el cas de FEDA, per exemple, són tarifes que estan molt per sota dels nostres països veïns, i en el cas d'Andorra Telecom les tarifes de telefonia mòbil, la tarifa XS està a 5'5 euros amb connexió a internet. Per tant, donen molt poc joc aquestes... o la capacitat de descompte.

Però, en tot cas, s'ha fet la feina, s'han fet els convenis i totes aquelles persones i famílies que, a més a més, que tenen dret a les prestacions socials dins de l'avaluació social de cada una d'elles, vostè ja sap que es contempla la tarifa de la llum i la tarifa de telèfon. Per tant, aquelles persones que més necessitat tenen han estat cobertes. Certament hi ha hagut un retràs en lliurar a aquest Consell General aquesta informació però, en cap cas, això ha deixat desprotegides a les persones i famílies.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Filloy.

Següent pregunta.

4- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Roger Padreny Carmona, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 6 d'abril del 2021, relativa a l'estat dels comptes d'Andorra Turisme, SAU.

Fou registrada amb el número 299 i s'ha publicat en el Butlletí número 32/2021, del 6 d'abril.

Exposa la pregunta el Sr. Roger Padreny.

El Sr. Roger Padreny:

Gràcies Sra. síndica.

Vist que amb data 6 d'abril del 2021, quan vam presentar aquesta pregunta, les conselleres i els consellers generals encara no hem rebut el tancament de comptes d'Andorra Turisme, SAU de l'any 2020.

Vist que s'han anunciat canvis substancials en l'execució del pressupost d'Andorra Turisme, SAU de l'any 2021.

Es demana: quin és l'estat dels comptes d'Andorra Turisme, SAU?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Padreny.

Respon pel Govern, la Sra. Verónica Canals.

La Sra. Verónica Canals:

Gràcies Sra. síndica.

Sr. Padreny, els comptes d'Andorra Turisme estan degudament controlats i auditats.

El dimecres 7 d'abril del 2021, el Departament d'Intervenció General del Ministeri de Finances va transmetre en sessió de Govern l'informe de tancament de comptes per l'any 2020 d'aquesta societat.

Els documents corresponents al tancament de comptes de la societat Andorra Turisme es van transmetre el mateix dia 7 al Consell General i, per tant, vostès ja en tenen coneixement.

Efectivament, l'article 12 de la Llei del Tribunal de Comptes i l'article 34 de la Llei general de les finances públiques estableix que s'haurien d'haver lliurat abans, és a dir, el dia 1 d'abril.

El 25 de març passat el Consell d'Administració d'Andorra Turisme, amb la presència de tots els seus membres es va reunir i va aprovar els comptes de l'exercici 2020 de la societat Andorra Turisme, SAU. Els comptes anuals formulats mostren una imatge fidel del patrimoni de la situació financera de la societat, a 31 de desembre del 2020, i dels resultats de les seves operacions, dels canvis en el patrimoni net dels fluxos de tresoreria per a l'exercici anual acabat en la mateixa data.

Vull destacar també que els auditors han validat els comptes sense cap salvetat.

Així mateix vull posar de manifest algunes millores que ja s'han implementat com per exemple la presentació de l'execució trimestral del pressupost, el retorn de les subvencions no compromeses i l'elaboració de manuals de procediments interns.

Quant a l'anunci de canvis substancials en l'execució del pressupost d'Andorra Turisme per a l'any 2021, lamento comunicar-vos que una vegada més, l'evolució de la situació d'emergència sanitària tornarà a marcar i a provocar canvis en l'execució del pressupost d'Andorra Turisme per aquest mateix any.

Tothom és conscient de les terribles conseqüències de la Covid sobre el sector turístic i la temporada d'hivern catastròfica n'és l'exemple més palpable.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. ministra.

Per la rèplica, Sr. Padreny.

El Sr. Roger Padreny:

Moltes gràcies Sra. síndica.

Estem en un moment transcendent. Les decisions que es prenguin ara són claus per moltes famílies, empreses i autònoms del nostre país. El turisme és un pilar de la nostra economia i des del PS demanem que es diversifiqui.

Ja sap Sra. Canals, que en aquest mateix hemicicle li hem dit que la recolzem perquè tiri endavant una nova política turística. Una nova política turística adaptada al nou paradigma, a un nou context marcat per la Covid-19 i les restriccions dels espectacles de massa i el turisme massificat.

Dins d'aquesta nova política turística, n'esperem molt del seu ministeri i de totes les professionals i els professionals que el componen, perquè sabem que sempre s'ha fet i s'està fent molta feina. Però la qüestió és que la feina que es faci, sigui en la bona direcció, en la direcció encertada i adaptada -repetim- a un nou context marcat per les restriccions. Unes restriccions que marquen les decisions i unes decisions que esperem que marquin el camí cap on s'han de destinar els recursos per fer efectives i exitoses les polítiques destinades al sector turístic, les quals indirectament també beneficien a molts altres sectors de la nostra societat i al conjunt de la societat andorrana.

I d'aquí rau la pregunta que avui li fem, relacionada amb els comptes de la principal entitat de la promoció turística del nostre país. Així mateix, també sap que fent ús de les eines parlamentàries de control i impuls a l'acció del Govern, en aquest últim any hem fet dues preguntes orals al Govern d'Andorra, diverses

preguntes escrites i una demanda d'informació qüestionant realitzar el Cirque du Soleil en plena pandèmia.

I ho hem qüestionat perquè tot i que des del PS no tenim cap bola de cristall, el que ha acabat succeint era previsible, és a dir, la impossibilitat de celebrar un nou espectacle del Cirque du Soleil a Andorra.

Els Socialdemòcrates sabem de la complexitat a l'hora de prendre decisions en aquest context, però sabem que determinades decisions es podien haver pres d'una altra forma per evitar trobar-nos a manca de menys de tres mesos per a l'inici de la temporada d'estiu, anul·lant espectacles milionaris.

I el que ens preocupa més és aquesta manca de planificació i rigor, perquè amb el tema del circ no són només els recursos ja avançats per un espectacle que no s'ha acabat fent ni aquest any ni l'any passat, sinó el temps que han perdut per planificar accions. Perquè justament avui fan una presentació, per presentar la temporada d'estiu establint una planificació amb imports milionaris, però encara no han concretat en què invertiran aquests diners.

I en tot aquest procés, a part de planificació, rigor i coherència, també sap que li hem demanat transparència la qual ha mancat. Ha mancat quan li preguntàvem per l'avançament dels diners de l'espectacle del circ, que gràcies a una passada pregunta oral, Andorra Turisme feia un comunicat inexistent fins a aquell moment explicant els diners avançats.

I aquest cop, gràcies a aquesta pregunta oral, no sé si és casualitat, dos dies després hem rebut els comptes, com vostè comentava, d'aquesta entitat, d'Andorra Turisme.

Ho sap i li hem repetit diverses vegades que amb els diners públics s'ha de ser el màxim rigorós i, sobretot, també, transparent.

Tant el contracte del circ com altres contractes milionaris signats pel Govern d'Andorra, continuen sent opacs. Esperem que amb els debats de la futura llei de transparència, això millori, perquè aquesta opacitat l'únic que genera és dubtes i més dubtes. Perquè si estan tan convençuts de tot el que han signat, no hi ha d'haver cap problema a treure a la llum pública aquests contractes. No han de tenir cap por. I avui, aprofitant aquesta pregunta oral, intentarem posar llum a la foscor.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Per la dúplica, Sra. Canals.

La Sra. Verónica Canals:

Gràcies Sra. síndica.

Bé, Sr. Padreny, no puc de cap manera està d'acord amb el que acaba d'avançar, tant amb això de posar llum a la foscor, perquè de foscor no n'hi ha. I per què no n'hi ha de foscor? Perquè els comptes parlen per ells mateixos.

Val a dir que amb el capítol 226 que es corresponen al consum de béns corrents i serveis, és a dir, el 80% del que fa Andorra Turisme, accions de màrqueting, despeses relatives a campanyes publicitàries, patrocinis i altres esdeveniments, aquí ens hem gastat o millor dit, hem invertit 7 milions d'euros dels 14 que es van invertir al 2019.

I què hem fet de la resta? Doncs, de forma realment seriosa, responsable i coherent, s'ha procedit a tenir un capítol de reconduïts que corresponen a aquestes campanyes, com la campanya d'hivern que no s'ha pogut executat en la seva totalitat, és a dir, que no s'han malgastat, sinó que aquestes despeses autoritzades i compromeses, que per raons justificades es liquidaran el 2021, o sinó, com no pot ser d'una altra manera, es tornaran, com és el cas d'un import de 856.000 euros que Andorra Turisme ha tornat aquest any a Govern. I si no, s'ha procedit a pagaments anticipats, és a dir, que s'ha començat a invertir en accions per activar el turisme que no s'han pogut dur a terme per la pandèmia, i aquestes despeses pagades anticipadament per patrocinis es realitzaran al 2021.

Llavors aquí espero haver posat una mica de llum sobre aquesta foscor que vostè diu.

I en quant al contingut de la política turística del país, com bé els hi vaig explicar, no tot tan sols rau en el Cirque du Soleil, sinó que tal com els hi vaig explicar, s'està fent una feina ingent amb tots els comuns per desenvolupar itineraris, prova n'és els itineraris i els tamarros i altres, que farem públic properament. Tots els comuns hi estan implicats, cap comú s'ha quedat a fora, i estan molt satisfets del resultat.

Els esdeveniments culturals s'estan afiançant, els espectacles de l'Andorra Mountain Music s'allargaran, tindran més contingut i més artistes.

I després, com no pot ser d'una altra manera, es treballa amb tot el tema del producte d'Andorra Premium que en breu també es presentarà per obrir i diversificar aquesta oferta turística a d'altres tipus d'experiència que potser toquin un altre públic.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Canals.

Iniciem les repreguntes.

Sr. Padreny, primera repregunta.

El Sr. Roger Padreny:

Gràcies Sra. síndica.

Com li hem dit Sra. Canals, considerem que en temps de pandèmia i restriccions s'hauria d'apostar per polítiques que vagin en coherència amb aquest nou context. Una política incoherent és la del circ tal com li hem recalcat de forma repetida, i així s'ha acabat demostrant.

Així mateix, gràcies a les accions parlamentàries que hem dut a terme, hem pogut saber que per l'espectacle no celebrat al 2020, el qual s'havia de celebrar el 2021 i que finalment tampoc s'ha acabat celebrant, ja s'han pagat al voltant de 688.000 euros, això gràcies a l'acció parlamentària. Així també ho va admetre la mateixa Andorra Turisme a través d'un comunicat quan vam dur a terme la pregunta oral.

Però bé, llegint els comptes d'Andorra Turisme que tot just fa una setmana que les conselleres i els consellers generals tenim, hi podem veure que aquesta quantitat finalment pagada no és al voltant de 688.000 euros sinó que els comptes reflectits que pel 2021 s'han pagat més diners, 764.000 euros, per tant més de 80.000 euros.

Per això li preguntem per què es produeixen aquests canvis d'import dels diners avançats del que ja sabíem, i els que finalment estan establerts?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Padreny.

Sra. Canals.

La Sra. Verónica Canals:

Gràcies Sra. síndica.

Això és incorrecte Sr. Padreny. Amb la resposta escrita que li vaig fer crec que eren unes 10 o 11 preguntes que vostè em va fer el mes de desembre, sortia exactament aquest total de 764.444 euros, que com ja li he explicat abans amb la resposta anterior, corresponen a tots aquests pagaments anticipats, és a dir, no són diners malgastats i perduts, sinó que són diners que ja estan avançats per la propera edició del circ, que si totes les circumstàncies acompanyen, es realitzarà el 2022.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Canals.

Segona repregunta, Sr. Padreny.

El Sr. Roger Padreny:

Gràcies Sra. síndica.

Nosaltres hem fet una pregunta escrita però abans havíem fet una demanda d'informació, i almenys tinc el que m'heu fet arribar des del Ministeri de Turisme, que són els dos pagaments d'una entitat, a més a més del país, amb el comprovant dels dos pagaments que sumen 688.000, que després es va quedar així establert per un comunicat també d'Andorra Turisme, el qual també és públic. Per tant, jo no li estic aquí dient coses que són incoherents, sinó només estic dient el que hem rebut i el que hem vist.

Continuem, perquè la qüestió no només és aquesta diferència de 80.000 euros. Tornem a mirar els pagaments avançats. Si mirem el detall dels pagaments que s'han fet per anticipat, hi veiem altre cop que no quadra allò que s'ha anunciat del que finalment està establert en els comptes. Perquè si analitzem els comptes, pel que fa al 2021, teòricament, doncs, s'han avançat més diners dels que es preveïen, aquests 764.000 euros. Però si mirem pel 2020, ja se n'havien avançat 250.000. Així doncs, llegint els comptes pel mateix espectacle, perquè recordem que el del 2020 i el del 2021 són els mateixos espectacles, els dos suspesos, s'han gastat més d'1 milió si sumem aquests 164.000 + 250.000.

Preguntem, Sra. Canals, què està passant amb els comptes?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Padreny.

Sra. Canals.

La Sra. Verónica Canals:

Sí, gràcies Sra. síndica.

A veure Sr. Padreny, els comptes han sigut auditats i aprovats. Llavors, no veig que hi hagi cap foscó ni molt menys.

I tots els diners, el que us he dit, aquests pagaments avançats van a compte del 2022.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. ministra.

Sr. Padreny, tercera repregunta.

El Sr. Roger Padreny:

Gràcies Sra. síndica.

No és d'estranyar que de moment no se'ns està responnent a les preguntes... Ja estem acostumats quan venim a aquesta Sala, Sra. síndica, això és el Consell General i, com deia el Sr. Filloy, s'ha de tenir respecte pel Consell General.

Quan van fer vostès una addenda al contracte, ja sabien que estava en un context de restriccions perquè es va fer al 2020, a l'agost, i avui encara les restriccions són presents pels espectacles de masses.

A l'última pregunta oral que vam fer en aquesta mateixa Sala, en aquest mateix hemicicle ja els vam explicar que difícilment es podia organitzar un espectacle de milers de persones com el *Cirque* amb les mateixes característiques que abans. I després, veient el que ha sortit a la premsa quan es va anul·lar l'espectacle per aquest any, així també es va establir per Andorra Turisme la mateixa consideració.

El nostre cap de Govern, ja els hi vaig recordar, ho va fer precisament al Debat d'Orientació Política, on va establir que el turisme de masses és difícilment compatible amb la situació actual, de llavors, del setembre del 2020 i l'actual.

Jo quan vaig poder llegir el contracte del circ, perquè recordem que no el tinc, vaig poder anar a llegir-lo a la seu, no vaig veure cap referència específica d'aquest nou context del Covid-19 a la nova addenda. Nosaltres pensem que en el seu moment ja hi havia la possibilitat d'acabar amb aquest contracte. Vostès no ho veuen així.

Independentment d'això, ja el passat octubre i ara ens preocupa que no s'hagués calculat bé i adaptar l'impacte econòmic que pot suposar realitzar un espectacle com el circ en un context marcat per les restriccions de la Covid-19.

Per això li preguntem, Sra. ministra, per què en el moment de renegociar i formalitzar aquesta addenda no es va preveure noves condicions contractuals que permetessin finalitzar l'espectacle si per segon any consecutiu... per segon any consecutiu com aquest any, aquest espectacle no es podia celebrar?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Padreny.

Sra. Canals.

La Sra. Verónica Canals:

Gràcies Sra. síndica.

Val a dir que des que es va firmar l'addenda i els canvis en el contracte del *Cirque* no s'ha pagat ni un euro al *Cirque*. Crec que això també s'ha de subratllar.

Llavors, evidentment que en aquell context, en aquell moment que no vam haver de posposar l'espectacle... L'espectacle, també voldria recordar-li Sr. Padreny, que no es perquè un dia hem decidit de mantenir-lo així per així, no, nosaltres cada dilluns ens reunim amb el sector, i el sector ens explica que té un retorn d'aquest espectacle, però a banda de les últimes declaracions del president de la Unió Hotelera o, si més no, de la presidenta de l'eix *Shopping Mile* -de l'eix comercial- que ells demanen l'espectacle.

Llavors, es va fer el màxim amb l'addenda; aquesta addenda es va firmar just abans de la pandèmia i, ja li dic, no hem corregut amb cap despesa i tot el que s'ha pagat fins ara va al compte del 2021.

I més enllà, el tema de turisme de masses i un model que vostè qüestiona, nosaltres amb tots els altres productes que estem treballant, és a dir, que tot el tema de productes de natura *l'Andorra Premium* que estarà destinat a turisme que busca una altra experiència de la nostra Andorra, el producte gastronòmic que es plasmarà i serà una realitat a través del receptari que properament presentarem i explicarem, i un esdeveniment de gastronomia a la tardor, tot això poc a poc vol donar contingut d'identitat andorrana i, poc a poc traslladar aquest model turístic a un model turístic de més qualitat.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Canals.

La seva quarta repregunta, Sr. Padreny.

El Sr. Roger Padreny:

Gràcies Sra. síndica.

Dins de la política de pagaments per avançat d'Andorra Turisme, establert als comptes del 2020, i veiem importants pagaments per avançat. Si pel 2019 s'havien fet pagaments per avançat d'uns milions d'euros, pel 2020 veiem que és d'1 milió d'euros; veiem que pel 2021 aquesta quantitat de pagaments per avançat suma al voltant de 3,7 milions d'euros, és a dir, repeteixo, 2,7 milions d'euros més.

Percentualment s'ha augmentat la partida de pagaments per avançat amb més 250%.

El pagament més important, que és el que hem comentat, per avançar aquest espectacle que encara no hem acabat de determinar en totes les tres preguntes d'abans si són 688, 764 o 1 milió d'euros el que s'ha avançat és el del circ. Però, trobem també en

segona i tercera posició dos altres pagaments per avançat notoris i, Sra. ministra, si em vol escoltar: aquests dos pagaments per avançat són en primer lloc 651.000 euros a un concepte establert com "Borda nova", 300.000 euros a un concepte establert com "A Mauri Sport Organisation". Sumats en dos pagaments per avançat són quasi d'1 milió d'euros.

Els diners pagats pel *Cirque*, aquesta quantitat que no acabem de determinar si és d'1 milió d'euros, de moment, estan hipotecats a l'espera de què arribi el 2022 i que es pugui celebrar l'espectacle.

Sra. Canals, en què invertiran aquesta quantitat de diners ja avançats d'1 milió d'euros, i quins beneficis té per la nostra societat, i si els veurem?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Padreny.

Sra. Canals.

La Sra. Verónica Canals:

Gràcies Sra. síndica.

El que vostè diu *A Mauri* és el *Tour de France* que serà una realitat el proper 11 de juliol. L'altre són els concerts la Borda Creativa, concerts de música que tindran lloc a la plataforma de Soldeu i que properament es presentaran.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Canals.

Sr. Sánchez.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies Sra. síndica.

Només una pregunta perquè sorgeix un dubte. En el seu moment es va parlar de què aquests 765.000 aproximadament d'euros... 765.000 es destinarien, en cas de no fer-se el circ, a la inversió en el *Tour de France*.

Aleshores jo li pregunto: quina quantitat es destina, efectivament, al *Tour de France* d'aquest juliol?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Sra. ministra.

La Sra. Verónica Canals:

Gràcies Sra. síndica.

Sí, els diners compromesos pel *Tour de France* són 300.000 euros.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Canals.

Alguna pregunta més...

Sr. Sánchez, té una segona si vol.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies Sra. síndica.

Només per esclarir el dubte.

Per què en el seu moment es va anunciar que potser aquesta inversió es podia derivar al *Tour de France*?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Sánchez.

Sra. Canals.

La Sra. Verónica Canals:

Gràcies Sra. síndica.

En el moment convuls que vivíem no sabíem realment com podíem arribar a passar l'hivern i veure com es perfilaria l'estiu. Es va fer aquest anunci després fruit de veure realment els esdeveniments que serien factibles realitzar i els altres que no, i es va procedir d'aquesta manera al final.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Canals.

No havent-hi més punts a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

Bona tarda.

(Són les 18.02h)

Llistat de preguntes al Govern amb resposta oral disponibles per a la sessió del dia 15 d'abril del 2021

1- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 14 d'abril del 2021, **relativa a l'adjudicació de l'App Salut Andorra**, (Reg. Núm. 347).

2- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez, presidenta suplent del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 31 de març del 2021, **relativa a la resolució relativa a encomanar al Govern que analitzi la possibilitat de signar i ratificar les disposicions pendents de ratificació per part d'Andorra de la CSE revisada excepte les contingudes en els articles 18.1, 18.2 i 18.3**, (Reg. Núm. 285).

3- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 31 de març del 2021, **relativa a les tarifes de FEDA i Andorra Telecom per persones amb menys recursos**, (Reg. Núm. 287).

4- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Roger Padreny Carmona, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 6 d'abril del 2021, **relativa a l'estat dels comptes d'Andorra Turisme S.A.U.**, (Reg. Núm. 299).

5- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez, presidenta suplent del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 6 d'abril del 2021, **relativa ambdues recomanacions, de França i Espanya, relatives a la nacionalitat/dret de vot, en el marc de l'avaluació d'Andorra en l'Examen Periòdic Universal de les Nacions Unides**, (Reg. Núm. 300).